

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา ของการรำน้ำพาทย์ รุกรัน และเสมอข้ามสมุทร ของพระราม และพระลักษมณ์ ในการแสดงโขน ในเรื่ององค์ประกอบของ การรำ วิเคราะห์หน้าภูยลักษณะและความสำคัญของการรำน้ำพาทย์รุกรัน และเสมอข้ามสมุทร ของ พระราม และพระลักษมณ์ ที่ปรากฏในการแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ตอนจองถนน ในรูปแบบการเรียน การสอน ตามหลักสูตรนาฏศิลป์ไทย โขนพระ ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ได้รับ การถ่ายทอดมาแต่โบราณและรูปแบบที่ใช้ในการแสดงของสำนักการสังคีต กรมศิลปากร โดยใส่ท่ารำ อยู่บนราชรถ ที่ได้รับการสร้างสรรค์จากท่านผู้หญิงแก้ว สนิทวงศ์เสนี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจาก เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้ที่เคยแสดง จากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนาฏศิลป์ไทย 2 ท่าน ได้แก่อาจารย์เมธีพัฒน์ พลัภระสงค์ และอาจารย์ไพฑูรย์ เข้มแข็ง

ผลการวิจัยพบว่า การรำน้ำพาทย์รุกรัน และเสมอข้ามสมุทร ของพระราม และ พระลักษมณ์ ที่มีความหมายถึงการเดินทางข้ามมหาสมุทรไปยังเกาะลงกาของกองทัพพระรามและ พทรวานร ตลอดจนเป็นการอวดฝีมือในการแสดงนาฏศิลป์ไทย กระบวนท่ารำสายวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โครงสร้างกระบวนท่ารำใช้ในการเดินทาง ติดตาม เคลื่อนที่ไล่-ไล่ ที่ใช้ใน ลักษณะการเดินทางเข้าขึ้นและลงกระบวนท่ารำบนราชรถสายสำนักการสังคีต กรมศิลปากร จัดเป็น กระบวนท่ารำพิเศษ ที่ผู้แสดงจะปฏิบัติ ท่ารำ โดยการใช้ลักษณะยืดหยุ่นตัว ตลอดจนการสะดุ้งตัวขึ้นลง การเอียงศีรษะไปตามจังหวะหน้าทับของดนตรี ในพื้นที่จำกัดบนราชรถที่กำลังเคลื่อนที่ไป ในขณะที่ พระรามยืนร่าอยู่บนบุษบก ซึ่งจะต้องจัดช่องไฟระหว่างผู้แสดงที่เป็นพระราม และพระลักษมณ์ เพื่อให้ ปฏิบัติท่ารำไม่ขัดกัน ติดกันหรือชนกัน สำหรับผู้แสดงที่เป็นพระลักษมณ์ จะต้องนั่งคุกเข่าแสดงไปตลอด

กระบวนท่ารำยังมีความสัมพันธ์ในลักษณะท่าเดียวกับการรำน้ำพาทย์เชิดฉาน หน้าพาทย์กลม แม่บทใหญ่ แม่บทเล็ก เพลงช้า เพลงเร็วของโขนพระ ที่ใช้ท่าหลักของโขนพระในการรำ น้ำพาทย์ องค์ประกอบในการรำน้ำพาทย์รุกรัน และเสมอข้ามสมุทร ประกอบด้วยบทประกอบ การแสดง เวทีในการแสดง เครื่องแต่งกาย และเครื่องดนตรี

This research aims at the historical study of Dance of Ruk-Ron and Sa-mer-kham-samut of Phra Ram and Phra Lak in khon performance in the aspect of the dance setting, the analytic studies of dance characteristics and the significance in stage performance of Ramakien in Chong Thanon scene. The dance is in the Thai Dance curriculum at the Dramatic Arts College, Bunditpatanasilpa which has been traditionally handed down from ancient teachers and is a formal performance continuously played on stage by the office of music and Drama, Department of Fine Arts. With an additional dance on chariot, a work choreographed by Thanphuying Pheaw Sanidwongsenee. The studies are done by both documentary review and indepth interview with Mr. Phadetphat Phlapkrasong and Mr. Paitoon Khaemkhang, two experienced Thai stage performer.

The studies have found that the dancers convey the story of invasion of monkey army led by Phra Ram to Longka, also an artistic work showing Thai dance skill from school of the Dramatic Arts College.

As the dancer perform bodily movements according to drum melodies on the moving chariot, the chariot dance of Department of Fine Arts has very special characteristics. The Phra Ram performer stands with movement in the chariot's pavillion. Numbers of the dancers require space arrangement in the chariot which has limitation in space, as a result the Phra Lak's performer is set to kneel down through the performance.

The bodily movement appears to have similar characteristics to Chert Chan dance, Klom dance, Mae bot yai mae bot lek and the male's Plang cha and Pleng rew, as it uses major bodily movement in Khon.

The compositions of the dances consist of the dramatic literature the stage, the costumes and the music.